

Beslutningsforslag nr. B 63. Fremsat den 25. november 1986 af Tommy Dinesen (SF), Agerschou (SF), Carsten Andersen (SF), Birthe Hansen (SF), Ole Henriksen (SF) og Ebba Strange (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om ændret og styrket Bedriftssundhedstjeneste (BST)

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om ændring og styrkelse af Bedriftssundhedstjenesten (BST) efter følgende retningslinjer:

1. Der skal ske en forøget tilslutning af arbejdstagere, således at alle arbejdstagere bliver tilsluttet Bedriftssundhedstjenesten. Brancherne udpeges efter indstilling fra Arbejds miljørådet, og tilslutningen skal også indbefatte arbejdstagere inden for stat, amter og kommuner.
2. Efter 1990 skal hvert af BST-centrene have mindst 4.000 tilsluttede arbejdstagere, ligesom der skal være mindst 4 ansatte på centrene. Personalnormeringen skal være mindst 1 ansat pr. påbegyndt 1.000 arbejdstagere.
3. Tilslutningen til BST-centrene fra arbejdstagerside skal ske således, at de mest arbejdsmiljøbelastede grupper og brancher tilsluttes først. Dette omfatter også ansatte inden for stat, amter og kommuner.
4. BST har oplysningspligt over for arbejdsgivere, arbejdsledere og ansatte i tilsluttede virksomheder med hensyn til det arbejde, de udfører.
5. BST har oplysningspligt over for Arbejdstilsynet, arbejdsmedicinske klinikker, sikkerhedsorganisationer eller sikkerhedsrepræsentanten på virksomhederne samt andre relevante myndigheder i tilfælde af en arbejdsmiljøsag på en tilsluttet virksomhed.
6. Der skal afholdes mindst ét møde hvert halve år mellem BST, Arbejdstilsynet, arbejdsmedicinske klinikker, branche- samt virksomheds-BST i amtet.

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Udbygningen af BST blev standset i 1983 af den daværende arbejdsminister. Begrundelsen var, at ministeren ønskede at undersøge, hvordan BST fungerede i de brancher, der var blevet tilsluttet.

De oprindelige intentioner var ellers, at BST skulle sikres en udbygning på ca. 75.000 arbejdstagere pr. år, begyndende med de mest risikobelastede brancher.

Da SF i folketingsåret 1985-86 fremsatte sit forslag til folketingsbeslutning om ændret Bedriftssundhedstjeneste (B 134), blev det fra arbejdsministeren og andre borgerlige ordførere fremført, at der var undersøgelser i gang af BST-centrene, samt at disse undersøgelser burde tilendeføres, inden Folketinget kunne vedtage noget om BST-centrene.

Vedrørende det nævnte forslag henvises til Folketingsstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 9319 og 10060 samt tillæg A sp. 5431.

Nu foreligger den sidste rapport fra Socialforskningsinstituttet og Institut for Arbejdsmiljø ved Danmarks Tekniske Højskole, nemlig »Bedriftssundhedstjenesten og virksomhederne« af Hans Dunkert, Inge Mærkedahl, Carl Nørregaard og David Bunnage.

Også denne 4. og sidste rapport om BST viser alvorlige mangler, som må udbedres, hvis centrene skal fungere efter hensigten.

Det forekommer paradoksalt, at virksomhederne betaler til nogle BST-centre, men at man ikke er interesseret i, at de bliver udvidet og gjort kvalificeret til at udføre det arbejde, som er meningen med BST-centrene, nemlig det forebyggende arbejde.

I betragtning af regeringens tilslutning til WHO-programmet »Sundhed for alle år 2000« og konventionen om bedriftssundhedstjenester, 1985, vedtaget af Den Internationale Arbejdsorganisations (ILOs) generalkonference (den danske regering stemte for konventionen på generalforsamlingen), er det nu nødvendigt omgående at fortsætte udbygningen af BST.

Konventionen peger på, at alle lønmodtagere skal være omfattet af BST, og de lande, der ratificerer aftalen, skal indsende deres planer for gennemførelsen af Bedriftssundhedstjenestens totale udbygning.

Ikke blot vore egne forpligtelser over for danske lønmodtagere og deres arbejdsmiljø, men også vore internationale forpligtelser gør, at der ikke behøves flere argumenter for at fortsætte udbygningen af BST her i landet.

Det største problem, som påpeges fra alle sider både i de igangsatte undersøgelser og i organisationernes kommentarer osv., er BSTs størrelse. Det er forudsat, at det sundhedsfremmende arbejde, BST skal udføre, er tværfagligt som alt andet sundhedsfremmende arbejde. For at lave ordentligt sundhedsfremmende arbejde kræves flere faggruppers medvirken.

Dette kan i dag ikke lade sig gøre i de mange alt for små BST-centre. Grunden hertil er den minimumsnormering, der opereres med i vejledningen om BST, og den godkendelsespraksis, der har været, når BST er blevet oprettet.

På baggrund af flere aktuelle arbejdsmiljøsager, der har været fremme i offentligheden, og på baggrund af en række henvendelser fra fagforeninger og andre lønmodtagerorganisationer er det vigtigt at lovfæste, at BST har oplysningspligt om tjenestens arbejde, rapporter, forslag, målinger, undervisning osv. (tavshedspligten i forbindelse med personsager skal dog opretholdes) over for de ansatte og arbejdsgivere, arbejdsledere og arbejdstagere i medlemsvirksomhederne og over for offentlige myndigheder såsom Arbejdstilsynet, arbejdsmedicinske enheder, Sikringsstyrelsen osv. i tilfælde af, at disse oplysninger er nødvendige i en arbejdsmiljøsag.

For at opnå den størst mulige sammenhæng i arbejdet for at fremme et sundt arbejdsmiljø foreslås det til sidst, at der skal holdes jævnlige informationsmøder mellem BST, Arbejdstilsynet og de arbejdsmedicinske enheder.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad 1

Efter at ministeren har stoppet tilgangen til arbejdstagere til BST-centrene, har det vist sig umuligt for nogle af de mindre centre at fungere efter hensigten, da antallet af ansatte hænger uløseligt sammen med, hvor mange tilsluttede arbejdstagere der er på BST-centrene. Det er derfor af afgørende betydning, at tilslutningen af arbejdstagere kommer op på et meget højere niveau for at indhente noget af det tabte; det kan bl.a. gøres ved at tilslutte arbejdstagere i stat, amter og kommuner.

Ad 2

Der bør, som det også beskrives i rapporter vedrørende BST-centrene, være et minimum af 4 ansatte på et center, for at det kan fungere nogenlunde tilfredsstillende set ud fra et tværfagligt synspunkt. Dette minimum bør indhentes hurtigst muligt.

Ad 3

Efter stop af tilgang af arbejdstagere til BST-centrene i 1983 er det af afgørende betydning for BST-centrenes fremtid og overlevelse som et instrument til forebyggelse af arbejdsmiljøskader, at tilgangen bliver genoptaget.

Især inden for sundhedssektoren er rygskader et stort problem, hvilket Arbejdstilsynets kampagne til forhindring af rygskader klart viser. Også de

offentlige arbejdspladser må med i BST-centrene, da det vil medføre flere ansatte og derved også mulighed for en større og bredere indsats fra BST-centrene.

Ad 4

Det har med baggrund i et par aktuelle sager vist sig, at samarbejdet, der burde være en naturlig ting, ikke fungerer efter hensigten. Her kunne en oplysningspligt for BST over for alle ansatte på virksomhederne være den bedste garanti for, at man ikke støder ind i problemer, som det er sket på Sønderborg Yachtværft og ved fjernvarmetunnelarbejdet under Københavns havn, hvor de forskellige oplysninger om overskridelser og tilside-sættelser af sikkerhedsbestemmelser ikke kom til arbejdernes kendskab.

Ad 5 og 6

Der bør være et samarbejde mellem de lokale institutioner, der arbejder med arbejdsmiljøforholdene, således at forskning og know-how koordineres til gavn for en forbedring af arbejdsmiljøet på virksomhederne.

Forslagsstillerne er vidende om, at udbygning og nedskæringer på arbejdsmiljøområdet har haft betydning for samarbejdet mellem Arbejdstilsynet og Bedriftssundhedstjenesten, som ikke alle steder har fungeret; dette er problemer, som man med forslaget håber vil blive løst bedre i fremtiden.